

Kratochvilná historie

MĚST A MĚST
v zemích koruny svatováclavské.

Setrál a napsal Primas Sobotta.
Pokračování.

V jedné vesnici nedaleko Písku utrl se mydlář lev, který, vise na železné tyči před krámem, držel v předních pazourech libru svíček. Běhal dlouhý čas po krajině a byl každému postrachem. Aby podobné neštěstí předešli, usnuli se mydláři Písečtí, že všechny svoje lvy prodají, jakmile tam některý majitel zvěnce přijede. Tak se i stalo a od těch dob mají Písečtí mydláři na štítech místo lva kočku.

PLANÁ u Mariánských Lázní je město německé, jak známo. I jest nám zvláštním potěšením, že můžeme podati skvělé svědectví o důmyslu Němců tamnějších. Staloť se jest jedenkrát, že biřicovi, když svolával obecní zastupitelstvo do rady, praskl buben. Bylo pak na kvap a pilná toho potřeba, aby se hromada sešla bez meškání. Šťastný nápad pomohl Němcům z neshází; chytili zajíce, uvázali mu na tlapy skořápký, zavřeli jej na radnici do trouby a navlékli mu zatopili. Zajíc začal v troubě rejdit a bubnovat, jako když ho čerti berou—a v malé chvíli sběhlo se nejen obecní zastupitelstvo, ale celé město, kde kdo byl. A tak je zajíc s bubenem.

Když bourali v PLANÉ (u Táboř) starý most přes Lužnici, musil býti sv. Jan odstraněn; ale nastala otázka, kam s ním? I sešli se sousedé Planští na radu. První navrhovali, aby sv. Jan šel "na okolek", (t. j., aby byl každý den u jiného souseda jako staří žebračci); jiný opět, aby byl dán k jednomu sousedovi a aby se zaň platilo. Konečně ujal se slova starý bývalý voják fka: "Sousedé, ten sv. Jan je obecní, že ne?" "Ano!" "Náš kovář je i s kovárnu také obecní, že ne?" "Ano!" "Dejme tedy obecního sv. Jana k obecnímu kováři a bude to, že ne?" "Ano, ano!" Návrh přijat a sv. Jan odvezen ke kováři, který však jej dal místo do kovárny za kovárnu. Nový most dostavěl se zatím a poněvadž kovárna je u samého mostu, myslil kovář, že sv. Jan přijde na most. Ale nepřišel, i stojí podnes obrácen zády k Plané jakoby se hněval, proč jej občané nedávají tam, kam patří.

Kašníkovi "ze z" PLZEŇ mají modré pupky, což však nepochází od modrých kazajek, které jindy nosili, nýbrž z oné doby, když na památku svého osvobození od Husitův (r. 1433) založili "nový svátek", při čemž jim kapka modré krve zaskočila do pupku. A jako páni s modrou krví musí míti vždycky něco pro sebe, mají také Plzeňáci zvláštní mluvu, říkájíce "máje otec kupil naše dům" a ukládajíce pivo "do lochá" místo sklepů.

O starých pannách PODOBRADSKÝCH prospěvuje se písnička:

V Poděbradech na kopečku stávají tam krásní, že tam budou staré panny k posvicení kmit. Jedna dala šerovačku, druhá dala kabát, aby je tam nedávali, až se budou vdávat.

Ubohé selky v PODOŘÍ (mezi Vočicí a Tábořem) nemohou si upéci ani chléb, protože jim všechno těsto sůstane za nechty.

Stárek ze mlýna PÓLEPSKÉHO (u Roudnice) vypravil se do Hošťky koupit si látku na šaty. Cestou zaslechl strnada zpívajícího na stromě: "Cvilink! cvilink!" "Žádný cvilink!" odsekl na to stárek; "to by se mi chtělo! sukno si koupím." A šel dále. Ale v Hošťce si koupil místo sukna nehoráznou opici, a když pak nazzpěť domů se potáčeje, ptáka na též stromě "cvilink" volajícího uslyšel, odpo-

věděl malomyslně: "Ba holenku ani na cvilink mně nezbylo!" A teď přezdvíjí Polepanám *cvilink-hádku*.

Škoda, že POLIČKA neposlala svoji hubku někam na světovou výstavu; zlatá medaile byla by jí neminula! Obstálat "ohnivou svoji zkoušku", když před lety za velkého požáru veškeré zboží v krámě shořelo a jediná hubka zůstala neporušena. Od té doby kuřáci, nežli vytáhnou z kapsy krejčáček za hubku, ptávají se opatrně, "ne-li to Poličská?"

Prohnaní pytláci POLIPEST (Polipsy u Kácova) umějí lécti na zajíce způsobem velice vychytralým. V zimě, když trhnou silně tuhé mrazy, vykopá pytlák na zahrádě jámu, naleje do ní vody, přikryje ji opatrně chvojí a posype senem. I přijde vyhladovělý v pustém poli ušák a ucítiv z daleka lahodnou vůni sena, jde po čichu, až nalezne nástrahu. Nemaje ani tušení, jaké nebezpečí mu hrozí, hupne na seno; v tom však chvoj se pod ním probolí a "janek" spadne do vody, když ihned zamrzne. Nu a potom přijde pytlák, vyseká a vytáhne zmrzláka z jámy, naleje tam opět vody a číhá zase na jinou oběť.

Kdo je z POLNÉ, ten má jistě šlutý pupek, a to pochází od mrkve. Jsoutě Polenští tak velicí mrkve milovníci, že starší města toho nosí ji o Božím Těle na knoflíkách. Nikoliv tedy bez přičiny odříkávají Přibyslavští modlitbu k sv. Liguriáši, kterou podáváme na jiném místě.

V POKŘCI (u Přibyslavi) spálil se sedlák za kamny, v kterých 7 let se netopilo. Jsou to čáry! Všdyť tam rostly kopřivy!

POKŘCI SPÁLENÉ má jen svoje *trnkaře*.

"V PRAZE je blaze, kdo má peníze." Svatá pravda; ale Pražské panny už podle Baibina za mnoho nestojí. Jinak o Praze nevíme nic znamenitého; jen o Pražských *ševcích* dočítáme se v památní knize kláštera Karlovského na Novém městě následující zajímavé zprávy: R. 1772 dne 2. aprile v květnou neděli přišli dva vejrostopkové do chrámu Páně a vedrali se mezi mládež, jsouce od pořádku ševcovského z učením odmrštěni, napotom při zpívání mezi mládeží naproti ševcům šeredný lístek vypřivali z lehkomylnosti "že chcípala rasu kobyla". Čehož napotom ševci se ujali, do konsistoře a ke gubernio šli a gubernio i konsistoř ten zpěv dětinský zapověděly a tak ten obyčej pro ševcovské obžalování a památku lístkův "přivání přestala. Byl pak zpěv vejrostopků ševcovských tento:

Chcípla jest rasu kobyla, neví jak jí odřiti má, povolal jest k sobě ševce, jak jí má odřiti lebece, ptá se na to: "Milý bratře, pomoz mi odřiti přece tuto přitomnou kobyla, bych v ní neodřel dřív, však já se tobě odměním, na pár kořínků ti vlozim, vím, že budeš spokojený ty i tvoje pokolení."

Vedle Kocourkova nejznamenitější historie kratochvilnou má PŘELOUČ, jež zhusta i s Kocourkovem bývá stotožňována. Poněvadž mnohé věci svádějí se na "hloupou" Přelouč, které patří na jiný vrub, my jsouce spravedliví ke každému, dáme Přelouči co její jest a o čem svědčí historie. Tu máme hned jeden dokument, vyňatý ze Sedláčkových "Hradů a zámků": Staloť se jest léta Páně 1558, že při hejtmana Pardubického s primasem Přeloučským městská rada v Přelouči takto rozhodla: "Ačkoliv J. M. pan hejtman Pardubický to dostatečně podle práva na pana primasa našeho prokázal, že jest mu za 10 džberů ryb spravedlivě povinen, ale že pan primas náš jakožto hospodář městečka a správce nám všeho dobrého přeje, nás opatruje: na ten čas vypovídáme, že panu hejtmanu

ničím povinen není podle práva." Hejtman poděkoval jim z nálezu spravedlivého "i aby Vás hrom zabítil s tou spravedlností!" K čemuž právo odpovědělo: "písali pís a dolož, že sme pana primasa opustiti nemohli." Ale se špatnou se potázali milí Přeloučtí, neboť pan hejtman odvolal se z toho nálezu ke komornímu soudu a ten rozhodl, že "poněvadž oni Přeloučtí sami k tomu se přiznali, že dluh podle práva proveden jest, ale že není jim povinen primas, jehož v té při opustiti nemohou, že tím dluh primasův na sebe berou a povinni jsou, aby za to džberů kaprá hejtmanu Pardubickému zaplatili."

Jindy zase v jiné při učinili Přeloučtí odvolání k purkrabství Pražskému. Toto však jim vzkázalo, že k rozhodnutí pře této jest potřebí, aby poslali do Prahy také *apostoly*. Apostoly nazývaly se tehdeš *"přilohy k úředním úpisům"*. Milí Přeloučtí ale rozuměli tomu jinak, i sebrali po dlouhém shánění sochy 12 svatých apoštolů, naložili je na vůz a hajdy s nimi do Prahy. Přijeli na hrad a skládajíce je hlásili se u purkrabího. Tento-vida co učinili, ukázal prstem na na čelo a řekl: "Ale, kde pak jste nechali Filipa?" "I poženě prosíme, ten je ještě na voze!" odvíteli čiperní Přeloučané.

Mohli bychom ještě vypravovati, jak přijel do Přelouče krajský inženýr prohlédnout šatlavu, je-li v dobrém stavu čili nice jak purkmistr zavolal na policajta: "Zaveďte toho pána do šatlavy!" načež policajt ho tam zavedl a zavřel. Anebo jak vedli zločince k šibenici a cesta šla přes osení, i bylo jim líto krásného obilíčka a povídali si, že se tím nadělá škody aspoň za 34 zl. Zločinec slyše jejich stesky nabídl se, že jim dá 17 zl. a půjde jinam se dát oběsit. Oni s radostí svolili a pustili jej.

Opatrnosti nikdy nezbyvá, říkávali naši staří předkové; pročť opatrná a moudří Přeloučané mají se na pozoru, aby *nešli s teplotou buchtou na led*, protože by jej mohli zapálit. Z též veliké opatrnosti mají u svých přibytků *okenice*, aby zlodějové nemohli se jim vloupati; jen že nezastrkují okenice ze vnitř, nýbrž z venčí, a divná věc: ani jediný zloděj proti tomu dosud neprotestoval.

Konečně jsou též toho pilně dbalí, aby chvalná pověšť, již po celé vlasti Přelouč se těší, neutulha a nepřišla v zapomenutí. Za tou příčinou vyvedli za naší paměti tento chytrý kousek. Když císař pán po válce prusko-rakouské navštívil česká bojiště, chystal se Přeloučané, že jej uvítají na nádraží slavně hudbou vojenskou. Avšak v určitý den vojenská hudba nedostaví se nechal opatrně naše občany na holičkách. Než ti uměli sobě pomoci z rozpaků: postavili na rychlo do čekárny fortepiano, a mezi tím, co císař pán v vagonu od múdré rady přijímal řeč vítací, *dali mu hrát na piano*.

"Raduj se biskupe, uvidíš Přestic."
Takovým slavnostním nápisem na bráně uvítán byl biskup, když ponejprv přijížděl do PŘESTIC.
V PŘÍBRAMÍ jídají rádi buchtý; proč by sobě nepřáli, když jim to stříbné doly vynášejí! A proto poutníci, když se ubírají tudy na Sv. Horu, prospěvují z daleka:
Radujte se Přibramáci, neseme vám buchtý v ranci, neseme, neseme, až se celí třeseme!
PŘIBYSLAVSTÍ sázejíce mrkev modřívají se přý:
Svatý Liguriáši, opatřij nám mrkev naš, at nám jí Polenští neodnášjí!

Zeptej se v PÝSELČ, mají-li *vdolky na prodej*, a pak hned utíkej k Dnespěkům, abys nedostal hubové polévky.
Pokračování bud.

Kolem 1. října zaujmeme naši novou budovu, na rohu Farnam a 15. ul.

Abychom Vás upamatovali.

Mnozí se budou pamatovati, že přišli k nám koupiti obleky minulou zimu, aniž by jakých zimních obleků našli. A proč. Oznamili jsme totiž 26. února, že dnem tím započínáme s prodeji šatstva jarního, nemajíce ani-jediný oblek zbylý z předešlé sezóny. Mezi tím, co jiné obchody povykují o velkolepých výprodejích zimního neb jiného šatstva, jež přešlo sezónu, podáváme my za tisíce dolarů šatstva, sezóně vhodného. Pamatujte si toto a jakmile oznámíme prodej podzimního šatstva, nemusíte se obávati, že najdete v celém skladě jediný oblek, zbylý od minulého roku. Letos zamýšlíme otevřítí prodej podzimního šatstva s lepším výběrem, nežli za celých minulých jedenáct roků.

NÁŠ PODZIMNÍ KATALOG JEST hotov a zašle se na venkov zdarma.

Nebraska Clothing Co
Cor. DOUGLAS & 14th St.
OMAHA, NEB.

ZÁCPU, nechť k jídlu, slabosti, závrať, mdloby, nadýmání, oškřivost od žaludku, špatné trávení, stále bolesti hlavy vyléčí. **75ct.**

Severův Životní Balsam...

HOSTEC čili revmatism, dnu, suché lámání, stuhlost čůů a kloubů, sešlost odstraní vždy jistě účinkující. **\$1.00**

SEVERŮV LÉK PROTI REV MATISMU

PRŮJEM čili laksir jest vždy nebezpečný. Zaludeční křeče, ujímání, bolesti v životě a v stěvcích, průjem vyléčí. **25ct. a 50ct.**

SEVERŮV LÉK PROTI CHOLERE A PRUJMU

Svaly v kterých cítíte bolest nebo stuhlost, nabudou své pružnosti, bolesti revmatické a neuralgické, namoženiny, boule, otekliny se ztratí. **50ct.**

SEVERŮV OLEJEM SV. GOTHARDA...

HLAVA rozbolí z horka, z namáhání, z přílišného pití, bdění, ze zácpu, slabosti nervů. Ale vždy pomohou výtečné. **25ct.**

Severovy Prášky proti bolesti hlavy a neuralgii

BOLESTI v kříž, na prsou, v zádech, vůbec všechny usazené vjednom místě začene hned. **25ct.**

Severova Hojivá Náplast'

ČERVY a jiné cizopánsky, škrkavky, roupy, často i tasemnici z lidského těla vypudí. **35ct.**

SEVERŮV ČERVOKAZ

Dětem nedávejte prudkých léků proti zácpě. Lék příjemné chuti a jistého účinku bez bolesti, namáhání a zléch následků, výtečný proti zácpě, kolice a větřům jest. **25ct.**

SEVERŮV LAXOTON
ZVLÁŠTNÍ LÉKY PŘIPRAVIM ZA \$3.00, POŠLETE-LI POPIS NEMOCI.

W. F. SEVERA
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Hambursko-Amer. akciová paropl. spol.

Přeplavní ceny

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za 5 dní 21. h.

	Z New Yorku do Hamburku:	Z Hamburku do New Yorku:
Po parolodích expresních	\$32.00	\$38.50
" pravidelných	\$20.00	\$36.50
" Union line	\$27.00	\$36.50
" Baltimorské line	\$27.00	\$36.50
" Baltické line do Štětína	\$27.00 ze Štětína	\$34.00

Ohledně přeplavu hlaste se u

HAMBURG-AMERICAN LINE,
37 Broadway, generální řádovny společnost | N. W. cor. Randolph & LaSalle Street, Chicago, Illinois.